

**Zpráva o činnosti národního zpravodaje pro genocidu a válečné
zločiny za rok 2023**

***JUDr. Anna Richterová, Ph.D.
sepsal: JUDr. Pavel Zeman***

V Brně dne 15. ledna 2024
1 SPR 19/2024

Zpráva o činnosti národního zpravodaje pro genocidu a válečné zločiny bude tradičně rozdělena do tří tradičních oblastí.

I. Spolupráce s Policií ČR

V rámci Policie ČR má za sebou první rok fungování Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě. Samotné hodnocení fungování nového útvaru je úkolem policie. I nadále je pravidelnou součástí spolupráce problematika válečných zločinů páchaných v rámci války na Ukrajině. Probíhá sběr informací do probíhajícího trestního řízení, přičemž se zvýšila práce s uprchlíky. Ze strany státního zastupitelství je podstatné, že spolupráce zůstala na velice dobré úrovni. Dochází k pravidelným kontaktům a setkáním.

II. Spolupráce v rámci státního zastupitelství

Národní zpravodaj komunikuje zejména s úrovní VSZ, která je věcně příslušná k dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení ve věcech válečných trestných činů, genocidia a zločinů proti lidskosti podle § 15 odst. 1, písm. h) vyhlášky o jednacím řádu státního zastupitelství č. 23/1994 Sb. Spolupráce je na standardně dobré úrovni.

V roce 2023 pokračovalo vyslání státní zástupkyně JUDr. Anny Richterové, Ph.D. k Mezinárodnímu trestnímu soudu, kde pracuje v Úřadu prokurátora.

V roce 2023 rovněž proběhly volby soudců k Mezinárodnímu trestnímu soudu, kdy však český kandidát JUDr. Pavel Zeman nebyl zvolen. Zvoleni tak byli kandidáti z Mongolska, Rumunska, Tuniska, Francie, Slovinska a Jižní Koreje.

III. Spolupráce v rámci Genocide Network

V uplynulém roce již tradičně proběhla dvě zasedání sítě, která se věnovala konfliktům v různých částech světa. Část jednání proběhla za účasti nevládních organizací, které svojí činností přispívají mnohdy k vyšetřování zločinů podle mezinárodního práva a tím potírání beztrestnosti takových zločinů.

Sekretariát sítě sídlí v Eurojustu, a proto je myslím na místě podrobněji se věnovat dvěma tématům, které jsou s Eurojustem spojeny. Vyjma své koordinační činnosti ve vztahu k jednotlivým trestním věcem totiž Eurojust vytvořil dva nové instituty: CICED a ICPA.

O CICED (Core International Crime Electronic Database) jsem psal již v minulé zprávě národního zpravodaje. Je vhodné podotknout, že databáze je operabilní, nyní se zavádějí prostředky umělé inteligence, aby databáze byla lépe využitelná. Nicméně již v současné době poskytuje databáze analytické výsledky. V zásadě platí logická přímá úměra: „čím více informací do databáze vložím, tím lepší dostanu analýzu.“

ICPA (International Center for the Prosecution of Agression) je centrum, které vzniklo za účelem spolupráce a koordinace vyšetřování zločinu agrese vůči Ukrajině na národní úrovni. V současné době zejména přispívá ke spolupráci v rámci vytvořeného společného vyšetřovacího týmu. Toto centrum oficiálně zahájilo svou činnost 3.7.2023.